

29.8.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

Husilerden Suudi Arabistan'daki havalimanına füze saldırısı... Husilerin askeri sözcüsü Yahya Seri'nin yaptığı ve Yemen basınında yer alan açıklamaya göre, Abha Havalimanı'na Kudüs-1 model cruise (seyir) füzesi ile gerçekleştirilen saldırıda, Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçlerinin ortak operasyon merkezi ile savaş uçaklarının bulunduğu apronun hedef alındığı belirtildi. Seri, açıklamasında söz konusu saldırı nedeniyle havalimanındaki uçuşların askıya alındığını kaydetti.

Katar'dan Suudi Arabistan'a 'şartsız diyaloga açığız' mesajı... Katar Savunma Bakanı Halid bin Muhammed el-Atiyye, ülkesinin, abluka uygulayan ülkelerin istemesi durumunda şartsız diyaloga açık olduğunu söyledi. Katar'ın ablukanın üstesinden gelerek ülkeyi inşa etme ve dış ilişkilerini genişletme aşamasına geçtiğine dikkati çeken Atiyye, Katar'ın her alanda 'kendi kendine yeterli olma' durumunu gerçekleştirmek için çalıştığını kaydetti. Atiyye, Katar'a abluka uygulayan ülkelerle onların istemesi durumunda şartsız diyaloga açık olduklarını belirtti.

Ruhani'den 'yargulamalara şaibeler bulaşmasın' uyarısı... Başkent Tahran'da 1981'deki bombalı saldırıda hayatını kaybeden eski İran Cumhurbaşkanı Muhammed Ali Recai anısına düzenlenen programda konuşan Ruhani, Yargı Erki'ne eleştirilerde bulundu. Yargı Erki'nden uygulamalarını tekrar gözden geçirmesini isteyen Ruhani, denetleme mekanizmasının sıkı çalışması ancak işlerine müdahalenin durması gerektiğini belirterek, "Başkaları müdahale ederse yürütme organı işini yapamaz. Meclisten de yasalarımızı ve kaidelerimizi tekrar gözden geçirmesini rica ediyorum." diye konuştu.

İsrail uçaklarından Gazze'ye saldırı... İsrail'in 25 Ağustos günü güney Beyrut banliyösüne yönelik İHA'lı saldırı girişimi ve Suriye'nin güneyindeki bir Hizbullah noktasını hedef

almasıyla tırmanan askeri gerilim sürüyor. İsrail Savunma Kuvvetleri, son olarak hava kuvvetlerine bağlı savaş uçaklarının, daha önce düzenlenmiş bir füze saldırısına yanıt olarak Gazze Şeridi'nin kuzeyindeki bir Hamas karakolunu vurduğunu duyurdu. Saldırı sonrası ölü ya da yaralılara ilişkin henüz resmi bir açıklama yapılmadı.

Lübnan ordusu İsrail İHA'sına ateş açtı... Lübnan resmi haber ajansı NNA'da yer alan haberde, ordu birliklerinin, ülkenin güneyindeki Nebatiye vilayeti hava sahasını ihlal eden İsrail İHA'sına ateş açtığı belirtildi. Haberde, keşif amaçlı Lübnan hava sahasına girdiğine işaret edilen İHA'nın çıplak gözle görülmesi üzerine askerlerce hedef alındığı kaydedildi. Haberde daha fazla bilgi verilmezken Lübnan makamlarından henüz resmi bir açıklama gelmedi.

AVRUPA – AB

Corbyn: Brexit öncesi parlamentonun askıya alınması demokrasimize yönelik bir tehdit...

İngiltere'de parlamentonun açılışının Başbakan Boris Johnson'ın talebiyle askıya alınması büyük tepkilere yol açtı. Ana muhalefetteki İşçi Partisi lideri Jeremy Corbyn, bunun demokrasiye yönelik tehditkar ve zedeleyici bir tutum olduğunu söyledi. Corbyn, "Johnson hükümetinin pervasızlığı karşısında dehşete kapıldım. Eğer Johnson planlarına güveniyorsa bunu genel seçim veya referanduma giderek halka sormalı. O, hazırladığı planın incelenmesinden kaçıyor" dedi.

İtalya'da hükümet krizi çözüldü: İkinci Conte dönemi için partiler anlaşmaya vardı...

Ülkede, bir süredir devam eden hükümet krizini çözmek için geçen haftaki ilk tur istişarelerin ardından dün ikinci turu başlatan Cumhurbaşkanı Mattarella, bugün görüşmelerini tamamladı. Mattarella'nın istişarelerinin ardından Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamada, mevcut Başbakan Conte'nin yarın sabah cumhurbaşkanlığına davet edildiği bildirildi.

Belarus lideri Lukaşenko'dan Türkiye'ye ticareti arttırma teklifi...

Belarus Devlet Başkanı Aleksandr Lukaşenko, Türkiye'ye, iki ülke arasındaki ticareti kat kat arttırmaya izin verecek ve önümüzdeki yılları kapsayacak bir işbirliği program geliştirmeyi teklif etti. Belarus'un başkenti Minsk'te Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nu kabul eden Lukaşenko,

“İlişkilerimizin temeli olan ticari ve ekonomik ilişkilerimizi geliştirmemiz gerekiyor. Bizim gibi büyük potansiyele sahip ülkeler, şu andakinden çok daha büyük ticarete sahip olabilir” diye konuştu.

Hükümet istedi, Kraliçe onayladı: İngiltere’de Parlamento askıya alınacak, muhalefet 'Britanya usulü darbe' diyor... İngiltere’de hükümet, Kraliçe 2. Elizabeth’ten, Eylül ayında tatilden dönerek çalışmaya başlaması planlanan Parlamento’yu askıya almasını talep etti. Kraliçe talebi onayladı, Parlamento’nun 9 ile 12 Eylül arasında bir tarihte askıya alınmasına ve 14 Ekim’de tekrar çalışmaya başlamasına karar verdi.

Almanya’da gazetecilerden aşırı sağa karşı korunma talebi... Almanya’da birçok gazetecilik örgütü, İçişleri Bakanı Horst Seehofer’e çağrıda bulunarak aşırı sağcı çevrelerde var olduğu bilinen düşman listeleri nedeniyle medya çalışanlarının daha iyi korunmasını talep etti.

RİA Novosti Ukrayna’nın Genel Yayın Yönetmeni Vişinskiy serbest bırakıldı... Ukrayna’da 15 aydan beri tutuklu bulunan gazeteci Vişinskiy hakkında, başkent Kiev’de çıkarıldığı mahkeme tarafından 'derhal serbest bırakılma' kararı verildi.

ABD

ABD, Kolombiya’daki büyükelçiliği bünyesinde 'Venezüella Birimi' kurdu... ABD Dışişleri Bakanlığından Kolombiya’nın başkenti Bogota’daki ABD Büyükelçiliği bünyesinde kurulan 'Venezüella İşler Birimi (VAU)' hakkında yazılı açıklama yapıldı. Açıklamada, "VAU, Venezüella Ulusal Meclis Başkanı JuanGuaido hükümeti ve Venezüella halkına hizmet vermeye devam edecek. VAU, ülkede demokrasinin yeniden onarılması, anayasal düzenin getirilmesi, güvenliğin sağlanması ve Venezüella halkının daha iyi şartlara kavuşması konusunda katkı sağlamaya devam edecektir." ifadelerine yer verildi. Söz konusu birimin ABD’nin Venezüella Büyükelçiliği Maslahatgüzarı James Story tarafından yönetileceği kaydedildi. VAU’nun Venezüella’da kendisini devlet başkanı ilan eden Guaido hükümeti ile yakın irtibat içinde olacağı vurgulanan açıklamada, "ABD, demokrasiyi tekrar getirmeye

çalışan geçici Başkan JuanGuaido, Ulusal Meclis Kurulu ve Venezüella halkının yanında durmaya devam edecektir." ifadeleri kullanıldı.

Dunford'dan 'güvenli bölge' açıklaması: Denge kurmaya çalışıyoruz... ABD Savunma Bakanlığı'nda (Pentagon) düzenlenen basın toplantısında Türkiye, hem Rusya'dan satın aldığı S-400 füze savunma sistemiyle hem de Suriye'de güvenli bölge oluşturulması planıyla gündeme geldi. Konuya ilişkin soruya yanıt veren Dunford, "Biz bu konuda iki şeyi elde etmeye çalışıyoruz. Birincisi Suriye'de IŞİD ile mücadelenin devamını sağlamak, ikincisi ise Türk hükümetinin Suriye-Türkiye sınırındaki haklı kaygılarını ele almak. Dolayısıyla biz bu ikisi arasında bir denge kurmaya çalışıyoruz. Operasyon Koordinasyon Merkezi kurulması konusunda mutabık kaldık. Ortak devriye konusu ortak operasyon merkeziyle koordine ediliyor" dedi. ABD Genelkurmay Başkanı, ortak devriyelerin başlaması için henüz bir tarihin belirlenmediğini de ekledi. Bu konuda yaklaşık iki buçuk yıldır tüm taraflarla görüştüklerine dikkati çeken Dunford, yakın zamanda Türkiye'de bir koordinasyon merkezi kurduklarını hatırlattı. Dunford, "Aynı zamanda, Türkiye ile Suriye arasındaki sınır boyunca Türkiye'ye yönelik tehditlere de yöneldik. Ağır silahları çektik." ifadelerini kullandı.

ABD'den İran merkezli iki askeri tedarik ağına 'füze programlarına yardım' gerekçesiyle yaptırım... ABD Hazine Bakanlığından yapılan yazılı açıklamada, bakanlığa bağlı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisinin (OFAC), İranlı tedarik ağları Shariat Ağı ve Dehghan Ağı, yöneticileri ve bazı çalışanları hakkında yaptırım kararı verdiği belirtildi. Hamed Dehghan'ın yönettiği DehghanAğı'nın, 'ABD ve uluslararası yaptırımlardan kaçmak için Hong Kong merkezli başka bir firmayı paravan şirket olarak kullandığı' ileri sürülen açıklamada, 'bu sayede ABD'nin teknoloji ve elektronik pazarını hedef alan on milyonlarca dolar değerindeki İran silahlanmasına yardımda bulunduğu' ifade edildi. Seyed Hüseyin Shariat tarafından yönetilen ShariatAğı'nın da İran Savunma Bakanlığı ve Silahlı Kuvvetleri tarafından yönetilen ya da kontrol edilen tamamlayıcı parça işletmeleri adına birçok alüminyum alaşım tedarik ettiği dile getirildi.

ABD Savunma Bakanı Esper: Ya F-35 ya da S-400, ikisi bir arada olamaz... Bakan Esper, ABD Genelkurmay Başkanı Orgeneral Joseph Dunford ile Savunma Bakanlığı'nda (Pentagon) ortak basın toplantısı düzenledi."Türkiye S-400'den geri adım atar ve S-400'leri depoya

kaldırırsa onları tekrar F-35 programına dahil etmeyi değerlendirir misiniz?" sorusunu Esper, şöyle yanıtladı: "Hayır, bu benim kitabımda yok. Bu konuda hem kamuoyuna karşı hem de Türk mevkidaşım ile yaptığım özel görüşmelerimde açık oldum. Ya S-400 ya da F-35. İkisi bir aradayken veya biri garajda park edilmişken diğeri dışarıda kullanılsın gibi bir durum olamaz. Biri veya diğeri. Talihsiz bir durum tabii ama dediğim gibi Türkiye bizim için uzun dönemli büyük bir ortak ve müttefikdir ve onların bizim dediğimiz yöne doğru geri döneceklerini ve NATO'nun yıllar önce mutabık kaldığı, Sovyet dönemi Rus ekipmanlarını ellerinden çıkarmakla başlayan anlaşma noktasına varacaklarını umuyordum. Ancak farklı bir yöne gidiyorlar gibi görünüyor". Açıklamalarında bulundu.

RUSYA

Rusya: Türkiye'yle Su-35 ve Su-57 jetlerinin teslimatını görüşüyoruz... Türkiye'nin Rus yapımı Su-35 ya da Su-57 savaş uçakları satın alması ihtimali hakkındaki bir soru karşısında şunları söyledi: "Türk meslektaşım ile (Türkiye Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir) görüşmelerim olacak. Ele alacağımız hususlardan birisi S-400 teslimatı. Ardından Su-35 ve Su-57 teslimatı ihtimali üstünde konuşmakla sürdüreceğimiz görüşmemizi, zira Türkiye'nin önemli bir ilgisi söz konusu." Şugayev şöyle devam etti: "Ancak kontrat imzalamaya yönelik görüşmeler yapılıp yapılmayacağını söylemek için erken. Türk tarafı herhangi bir başvuruda bulunmuş değil. Bunun öncesinde danışma içeren birtakım toplantılar yapmamız gerekmektedir." Ayrıca Şugayev, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Su-35 ve Su-57'lerin yanı sıra MiG-35'lere de ilgi gösterdiğini de söyledi.

'Rus-Türk askeri işbirliği, yaptırımların ABD'lilerin beklediği sonuçları vermediğini gözler önüne serdi'... MAKS-2019 Uluslararası Havacılık ve Uzay Fuarı'nda konuşan Şugayev, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın dün fuarda savunma sanayisi alanında yaptığı istişareler bağlamında ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı yaptırımların başarısız olduğunu anlattı. Şugayev, Türkiye örneğinde görüldüğü gibi, yaptırımların ABD'lilerin beklediği gibi sonuçları vermediğini söyleyebileceklerini kaydetti. Yaptırımlar nedeniyle silah ihracatı alanında birtakım sorunlar olduğunu ancak ulusal paralarla alışveriş yapma, dolardan uzaklaşma gibi çözüm yolları bulunduğunu

söyleyen Şugayev, "Bugün hiç kimse, Rusya ve partnerleri, dolar kullanarak riske girmiyor. Bu, ABD için mutlaka bir sürpriz olacak. Farklı ödeme yöntemleri de mevcut" dedi.

'Türkiye, ABD'ye onsuz da yaşayabileceğini gösterdi'... Rusya'nın Federal Askeri ve Teknik İşbirliği Servisi (FSVTS) Başkanı Dmitriy Şugayev'in, Türkiye'nin Su-35, Su-57 ve MiG-35 savaş uçaklarına ilgi gösterdiği açıklamasını değerlendiren Rus uzman Frolov, Türkiye'nin böylelikle ABD'ye onsuz da yaşayabileceğini gösterdi.

Zaharova: Suriye ordusu, yalnızca İdlib gerilimi azaltma bölgesinin sınırları içinde operasyon düzenliyor... Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova, Rusya Hava-Uzay Kuvvetleri'nin destek verdiği Suriye ordusunun yalnızca İdlib gerilimi azaltma bölgesinin sınırları içinde operasyon düzenlediğini söyledi. Haftalık basın toplantısında konuşan Zaharova, "Teröristlerin sürekli provokasyonlarına yanıt olarak ve sivillere yönelik tehdidin azaltılması için Suriyeli birlik Rus hava grubunun desteğiyle cevabi önlemler almak zorunda kaldı" dedi. Zaharova, operasyonların 17 Eylül 2018 tarihli Soçi Mutabakatı uyarınca bir yıl önce kurulmuş olması gereken İdlib gerilimi azaltma bölgesinin sınırları içinde yapıldığını vurguladı.

Rusya: Türk astronotu, uzay turisti olarak 6 ay içerisinde eğitmeye hazırız... GCTC Başkanı Pavel Vlasov, 28 Ağustos tarihli basın toplantısında, "Türk astronotların merkezimizde eğitilebileceği henüz dün duyurulduğu için henüz bu konuda bir gelişme olmadı. 6 ay içerisinde uzay turisti olarak uçuşa hazır olacak" dedi. Vlasov, merkezin şu ana kadar 100'den fazla yabancı astronot ve uzay turisti eğittiğini de sözlerine ekledi.

TÜRKİYE

Çavuşoğlu: Savaş uçağına ihtiyacımız var, F-35'leri alamazsak yeni alternatifler ararız... Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, "Savaş uçağına ihtiyacımız var. F-35'leri alamazsak yeni alternatifler ararız ama bunu tercih etmeyiz" dedi. Çavuşoğlu, Estonya'nın başkenti Tallinn'de

mevkidaşı Urmas Reinsalu ile görüşmesinden sonra düzenlenen ortak basın toplantısında, bir gazetecinin Türkiye'nin Rusya'dan savaş uçağı alıp almayacağına yönelik sorusunu yanıtladı.

Dunford'dan 'güvenli bölge' açıklaması: Denge kurmaya çalışıyoruz... ABD Genelkurmay Başkanı Joseph Dunford Suriye'de kurulması planlanan güvenli bölgeye ilişkin açıklamasında "Türkiye'nin meşru güvenlik kaygılarını gidermek ve IŞİD'e yönelik mücadeleyi sürdürmek arasında denge kurmaya çalışıyoruz" dedi. ABD Savunma Bakanlığı'nda (Pentagon) düzenlenen basın toplantısında Türkiye, hem Rusya'dan satın aldığı S-400 füze savunma sistemiyle hem de Suriye'de güvenli bölge oluşturulması planıyla gündeme geldi.

Bakan Dönmez açıkladı: Irak-Türkiye arasında yeni petrol hattı gündemde... Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Irak Petrol Bakanı Samir el-Gadban ile birçok yeni projeyi görüşme imkanı bulduğunu belirterek, "Irak-Türkiye Petrol Boru Hattı sadece Irak'ın kuzeyindeki petrolü değil, ülkenin diğer bölgelerinde çıkartılan petrolün de pazara ulaştırılması açısından büyük bir görev üstlenebilecek durumda. Yeni projelerden bahsettiler ve bunları biz de memnuniyetle karşıladık." dedi.

Erdoğan'dan Su-35 ve Su-57 açıklaması: Rusya'ya boşuna mı gittik?... Moskova ziyaretinin ardından dönüş yolunda gazetecilerin sorularını yanıtlayan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, ABD ile yaşanan F-35 krizinden sonra Rus yapımı Su-35 ve Su-57 uçaklarının alternatifler arasında olup olmadığı sorusuna "Niye olmasın? Boşuna gelmedik buraya" yanıtı verdi.

MSB: Pençe Harekatı ile koordineli olarak PKK'ya ait silah mevzii, sığınak ve barınaklar vuruldu... Milli Savunma Bakanlığı (MSB), Pençe Harekatı kapsamında PKK'ya ait mevzii, sığınak ve barınakların vurulduğunu açıkladı. Irak'ın kuzeyindeki Gara ve Kandil bölgelerine düzenlenen hava hareketlerinde PKK'ya ait hedefler vuruldu. Milli Savunma Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Pençe Harekatı ile koordineli olarak Gara ve Kandil bölgelerine hava harekatı düzenlendi. Harekatta, PKK'ya ait silah mevzi, sığınak ve barınaklar vuruldu.

ASYA

Endonezya'da ırkçılık karşıtı gösteride çatışma çıktı: Bir asker ve iki eylemci öldü...

Endonezya Kompas gazetesinin haberine göre, Papua Emniyet Şefi Rudolf Rodja, eyaletin Deiyai bölgesinde ırkçılık karşıtı gösteride çıkan olaylarda bir asker ve 2 eylemcinin öldüğünü açıkladı. Yetkililer ayrıca, olaylarda 6 güvenlik gücünün de yaralandığını ve tedavilerinin hastanede sürdüğünü ifade etti.

Afganistan'da kadın polislere silahlı saldırı: 2 ölü...

Kandahar Emniyet Müdürlüğü Sözcüsü Cemal Nasır Barikzey, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Kandahar'ın Argandab ilçesinde görevli iki kadın polisin, Medad kavşağında silahlı saldırıya uğradığını belirtti. Saldırıyı henüz üstlenen olmadı.

Çin ordusundan Hong Kong'da rotasyon...

Şinhua ajansının haberine göre, Çin Halk Kurtuluş Ordusu (ÇHKO) askerlerini taşıyan kamyonlar ve donanma gemisi, rutin rotasyon görevini icra etmek üzere Şincin kentindeki Huanggang Limanı'ndan Hong Kong'a yerel saatle 04.00 sularında girdi. Askeri kamyon ve donanmanın kaç asker taşıdığına ilişkin bilgi paylaşılmazken, söz konusu nöbet değişiminin, Hong Kong'un İngiltere'den Çin'e devredildiği 1997'den bu yana 22'ncisinin başladığı ifade edildi. Kentin Admiralty bölgesinde bulunan garnizonda 5 bin askerin yer aldığı tahmin ediliyor. Hong Kong Garnizonu, merkezi Guangcou'da bulunan Guangdong Güney Saha Komutanlığı'na bağlı faaliyet gösteriyor.

Çin, ABD savaş gemisini limana almadı...

ABD ile Çin arasında geçtiğimiz günlerde tansiyonun yeniden yükseldiği ticaret savaşı, 'denize' de yansıyor. Çin, ABD donanmasına ait bir savaş gemisinin Tsingtao limanına demirlemesine bir kez daha izin vermedi. Reuters haber ajansına açıklama yapan ve adını açıklamayan ABD Savunma Bakanlığı'ndan bir yetkili, ziyaretin pazar günü gerçekleşmesi gerektiğini ancak Çin'den izin alınamadığını doğruladı. Talebin neden reddedildiğinin sorulması üzerine yetkili, bu sorunun Pekin'e yöneltilmesi gerektiğini söyledi. Çin Savunma Bakanlığı'ndan konuyla ilgili henüz bir açıklama gelmedi.

DOĞU AKDENİZ - KIBRIS

Adalet Bakanı Gül: KKTC'nin Maraş kararı çok yerinde... Günöbirlık ziyaret için gittiğı Kuzey Kıbrıs'ta açıklama yapan Adalet Bakanı Abdöhamit Gül, " Maraş konusunda KKTC hükümetinin almış olduğı karar çok yerindedir, bizler de destekliyoruz çünkü Maraş KKTC toprağıdır" dedi. Gül, Doğı Akdeniz'deki sondaj çalışmalarının da süreceğini belirtti. Kuzey Kıbrıs'a günöbirlık ziyaret gerçekleştiren Gül, Cumhurbaşkanı Mustafa Akıncı, Cumhuriyet Meclisi Başkanı Teberrüken Uluçay ve Başbakan Ersin Tatar ile görüştü. Gül'e ziyaretlerinde Türkiye'nin Lefkoşa Büyökelçisi Ali Murat Başçeri, Adalet Bakan Yardımcısı Uğurhan Kuş ve Bakanlıktan heyet eşlik etti. Bakan Gül, sonrasında Başbakan Tatar tarafından kabul edildi.Doğı Akdeniz'deki durumun giderek daha fazla önem arz etmeye başladığına dikkati çeken Tatar, Türkiye'nin sondaj faaliyetlerinin uluslararası hukuk temelinde sürdüröldüğünü ve Kuzey Kıbrıs'ın da bu çalışmalarda rolü olduğunu bildirdi.Tatar, "Kıbrıs'ta iki eşit halk vardır. Hukuk denildiğinde Kıbrıs Türklerinin haklarını kimse göz ardı edemez. KKTC'nin Türkiye Cumhuriyeti ile yaptığı sondaj ve ruhsatlandırma faaliyetleri uluslararası hukuk temelindedir" ifadesini kullandı.